

Estudi guanyador del XII Premi Edad&Vida Higinio Raventós:
“L'estalvi per a la jubilació a través de l'empresa”

Incentivar els plans de pensions d'empresa milloraria el PIB un 8,5%

- Un informe presentat per Edad&Vida i VidaCaixa proposa un nou model de pensions mixt que combina l'actual sistema de repartiment amb el desenvolupament d'un esquema de capitalització complementari a través de l'empresa
- El model proposa que l'estalvi a través de l'empresa sigui, d'una banda, obligatori per a les organitzacions i, de l'altra, incentivat fiscalment. L'objectiu és estendre l'accés a l'estalvi a llarg termini
- L'estudi demostra que un tractament fiscal favorable per als plans d'ocupació impulsaria l'economia i permetria mantenir el sistema públic sense necessitat d'incrementar les cotitzacions o reduir la taxa de substitució
- Dur a terme canvis estructurals suposaria assumir uns costos de transició, però no fer-los implicaria suportar efectes negatius sobre el PIB i el benestar de l'economia a llarg termini
- Per debatre i acordar les reformes, es proposa la creació d'un Òrgan Consultiu i una Comissió de Control que supervisi la implantació, el desenvolupament i el compliment dels acords assolits

Barcelona, 14 de novembre de 2017. Introduir mesures que incentivin fiscalment l'estalvi per a la jubilació a través de les empreses **milloraria el PIB espanyol en un 8,5%**. Així ho confirma l'estudi presentat avui per la Fundació Edad&Vida i VidaCaixa, en el qual es planteja la viabilitat econòmica d'implantar un **model de pensions mixt**. La proposta, elaborada per ICEA en col·laboració amb l'Institut Complutense d'Anàlisi Econòmica i la Universitat Complutense de Madrid, combina l'actual esquema de repartiment amb el desenvolupament d'un sistema de capitalització complementari a través de l'empresa.

UN MODEL MIXT

L'OCDE estima que a mitjans de segle hi haurà 8 jubilats per cada persona en edat de treballar. En un sistema de repartiment com l'espanyol, basat en la solidaritat entre generacions, són les cotitzacions de les persones en actiu les que paguen les pensions dels qui estan jubilats. Per tant, les tendències demogràfiques apunten a la inestabilitat del model actual a llarg termini.

Actualment ja ha calgut aplicar mesures correctores, com l'endarreriment de l'edat

de jubilació, de cara a mantenir el sistema públic de pensions i es preveu que factors com la taxa de substitució (quantia de la pensió respecte a l'últim salari) segueixin decreixent. L'estudi planteja que, perquè aquesta taxa es pugui mantenir al 80%, suposant que s'arribi a una estructura demogràfica com l'esperada pel 2050, caldria incrementar les cotitzacions del 28,3% actual fins al 37,4%. En cas de mantenir les cotitzacions estables, la taxa de substitució es reduiria al 63,6%. **El nou model, en canvi, permetria mantenir el sistema públic sense necessitat d'incrementar les cotitzacions o reduir la taxa de substitució.**

“El desenvolupament del segon pilar permetria que s'estengués l'accés a l'estalvi a llarg termini, amb la qual cosa es reduiria la pressió sobre el sistema públic de pensions”, explica María José Salcedo Cruz, Directora de l'Àrea d'Investigació d'ICEA i coordinadora de l'estudi que ha aconseguit el **Premi Edad&Vida Higinio Raventós en la seva XII edició.**

Tal com afegeix José Antonio Iglesias, Vicepresident d'Edad&Vida i Sotsdirector General Comercial de VidaCaixa, un sistema de pensions que promogui el desenvolupament del segon pilar permetria ***“diversificar el risc i reduir la vulnerabilitat de cadascun dels pilars d'estalvi a la inflació, els canvis poblacionals o els impactes financers”***.

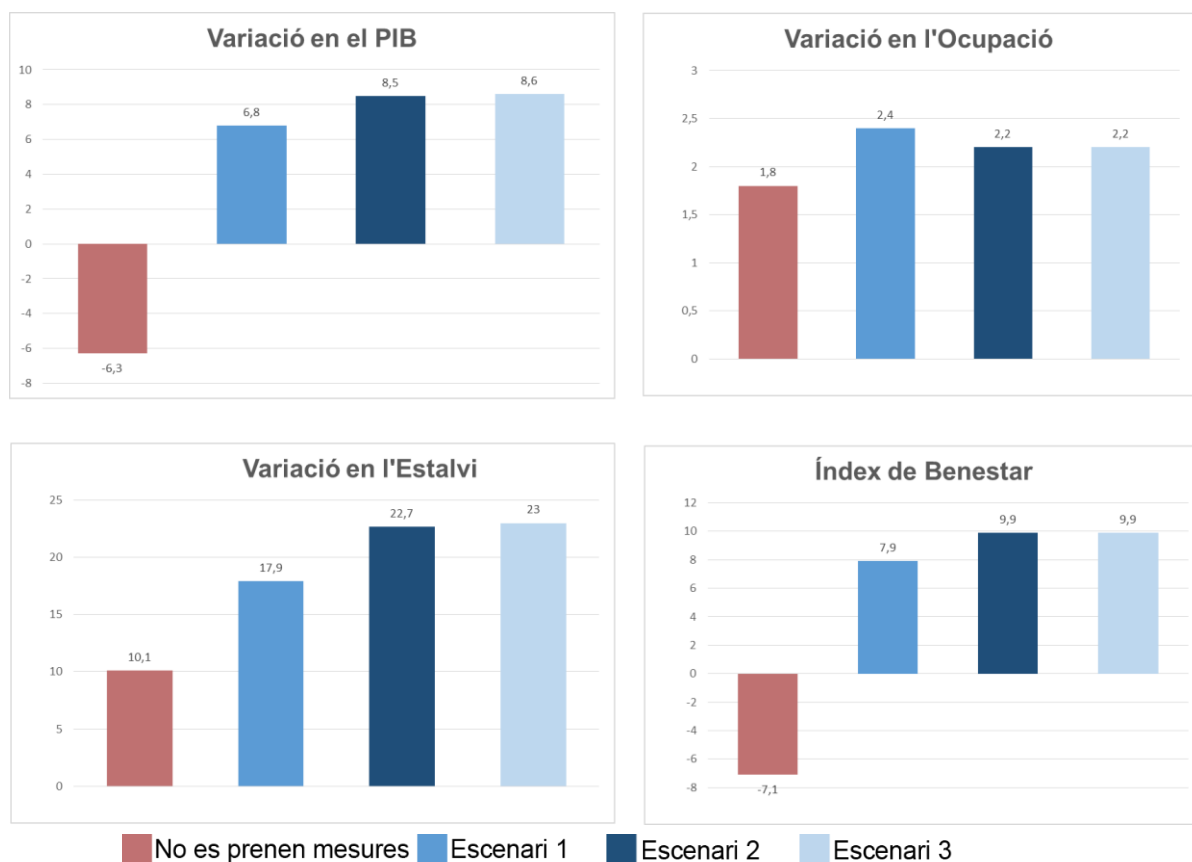
El model mixt s'alinea amb les reformes dutes a terme a la major part dels països de l'OCDE, en els quals s'ha promogut el desenvolupament de l'anomenat segon pilar del sistema de pensions (aquell finançat per estalvi col·lectiu a través de l'empresa) com la millor solució als problemes d'envelliment de les societats avançades.

PLANS DE PENSIONS D'OCUPACIÓ MIXTOS

L'estudi analitza l'impacte econòmic que la implantació d'aquest model tindria en tres escenaris diferents:

- **ESCENARI 1:** Fons de pensions a través de l'empresa d'afiliació automàtica.
- **ESCENARI 2:** Fons de pensions a través de l'empresa incentivat fiscalment.
- **ESCENARI 3:** Fons de pensions a través de l'empresa mixt, amb una part obligatòria per a l'empresa, que s'aplicaria de manera progressiva, i una altra incentivada fiscalment.

Després de l'anàlisi, es conclou que **els beneficis més grans s'obtenen amb un segon pilar de caràcter mixt** (escenari 3). Així mateix, només la introducció de mesures fiscals favorables també impulsaria l'economia.

Variació en el PIB, la taxa d'ocupació, la taxa d'estalvi i la de benestar amb estructura demogràfica prevista per l'INE el 2025

Font: 'L'estalvi per a la jubilació a través de l'empresa'.

Segons les previsions que realitza l'estudi, fins al 2025 la introducció d'aquest model aconseguiria millores en els principals indicadors macroeconòmics:

- **El Producte Interior Brut** a Espanya pujaria un **8,5%** si només s'apliquessin incentius fiscals i un **8,6%** si s'apliqués una part amb incentius i una altra de manera obligatòria.
- Milloraria l'**ocupació** un **2,2%**.
- La **taxa d'estalvi** podria arribar a créixer un **23%**.
- L'**índex de benestar**, entès com el consum al llarg del cicle vital, creixeria un **9,9%**.

L'aplicació d'aquests canvis, per la seva profunditat estructural, suposaria assumir costos de transició. Això no obstant, **retardar la introducció de mesures** que modifiquin el model actual o no introduir-ne cap, podria suposar una reducció del 6,3% del PIB a llarg termini.

CONSENS SOCIAL I POLÍTIC

Per a la Fundació Edad&Vida, qualsevol reforma del sistema de pensions a Espanya, entre les quals la que permeti el desenvolupament del segon pilar, hauria de disposar d'un sòlid consens social i polític, així com del compromís dels agents

socials i la participació del sector financer i assegurador.

En aquest sentit, proposa la creació d'un **Òrgan Consultiu** format per representants polítics, agents socials i representants del sector financer i assegurador que tindria com a objectiu debatre i acordar reformes, juntament amb una **Comissió de Control** que supervisés el compliment, la implantació i el desenvolupament dels acords assolits.

En vista dels resultats exposats en l'estudi, l'entitat aposta per la implantació efectiva d'aquest model mixt de repartiment i capitalització, impulsant el desenvolupament del segon i tercer pilar del sistema, en línia amb les reformes que han dut a terme molts països de l'OCDE en els darrers anys. La implantació s'ha de fer de manera progressiva i instaurant sistemes que facilitin la transició, com els programes d'inclusió automàtica dels treballadors en plans de pensions d'ocupació, i un tractament fiscal favorable i suficientment atractiu.

L'entitat considera que els sistemes de previsió i estalvi privats de caràcter individual, el tercer pilar del sistema, s'haurien de continuar impulsant per la seva flexibilitat i capacitat d'adaptació a les necessitats específiques de les persones.

Sobre Fundació Edad&Vida

És una fundació privada apolítica que té com a missió promoure des de les empreses de diversos sectors, en col·laboració amb institucions d'investigació i formació i organitzacions de persones grans, la recerca de solucions per a la millora de la qualitat de vida de les persones grans. La seva raó de ser és facilitar corresponsabilitat i equilibri entre el sector públic i la iniciativa privada, per tal de donar resposta als reptes econòmics i socials del canvi demogràfic, actuant des d'una perspectiva d'eficiència i sostenibilitat, i generant un estat d'opinió independent que faciliti la millora dels comportaments de tots els actors en l'entorn de les persones per a quan siguin grans.

Sobre VidaCaixa

VidaCaixa és l'entitat líder en el sector assegurador a Espanya, integrada a CaixaBank. Gonzalo Gortázar és el President de VidaCaixa i Tomàs Muniesa n'és el Vicepresident Executiu-Conseller Delegat.

Per a més informació:

Fundació Edad&Vida

Virginia Carretero: 91 545 01 97 – 667 148 351 / vcarretero@ilunion.com
Eugenia Robreño: 93 488 27 20 – 679 939 021 / erobreno@edad-vida.org

VidaCaixa

Sara Fernández: 93 227 80 67 – 619 004 575 / sfernandez@vidacaixa.es